

Отзивни,
Ретлики,
Комеждарни...

ШЕГАТА НА ЦИФРИТЕ

Не, тук не става дума за хитроумно доказателство, според което две и две е равно на пет. Тук цифрите са си направили неприятна шега с професора от ВИТИЗ Стефан Караков. По-скоро, шегата неволно си е скроил самият той, като е решил да използва една случайно спомената цифра за основен доказателствен материал при оценка на художествените качества на постановката „Дървеница“ на Боян Дановски в Държавния сатиричен театър. Става дума за статията „Високо отличие за върховете в нашия театър“, печатана в брой 107 на в. „Труд“. В нея, изпълнен с откривателска страст, Караков пише: „Най-голямата слабост на постановката е волната преработка на Маяковски.“ Оказва се всъщност, че големият грях на Дановски се състоел в това, че е пренесъл действието, което се развива в комунистическото общество, не след 50 а след 100 години. Тази режисьорска „волност“ именно хвърля в ужас Караков: „Великият поет е очаквал, че след 50 години ще победи комунистическото общество, нещо, което се очертава в плановете на КПСС, т. е. към 1979 год. В постановка-

та това е преместено след 100 години, т. е. ще стане в 2029 год.?! (курсив мой, И. Б.). И веднага след това пресмятане авторът задава многозначителния въпрос: „Не трябва ли да осъществим замисъла на поета-трибун, да освободим спектакъла от волностите и противоречията му, преди да мислим за високо, задължаващо отличие?“ Осъществяването на замисъла на Маяковски Караков вижда в точното изчисление на годината, в която ще бъде размразен героят на „Дървеница“.

В пиесата Присипкин бива размразен в института за човешки възкресявания след 50 години. Но от това съвсем не следва, че Маяковски е фиксирал точна календарна дата за победата на комунистическото общество.

Прилагането на подобна аритметична логика при трактовката на фееричната комедия на Маяковски, в която е даден най-голям простор на фантастиката и условността, може да доведе само до нелепости и абсурди от рода на този: ами ако Присипкин се съживи малко по-късно от годината, към която го прикрепва Караков, нима няма да сvari пак комунистическото общество? И тогава в какво

се заключават „волността“ и „противоречията“ в постановката на Боян Дановски?

Авторът на статията е забравил да подбере останалия „доказателствен“ материал, даден твърде щедро от самия Маяковски. Така например чрез един от героите на „Дървеница“ се съобщава, че след гражданските войни, създали федерация на страшите, през 1965 година, точно на 7 ноември, бил гласуван закон, който обявил човешкия живот за неприкосновен. За Караков обаче това доказателство вече не се е видяло много удобно, защото някои хора могат да се сетят, че сега сме 1962 г., а федерацията на народите още не съществува и той скромно пропуска този „факт“.

Както е известно, неотдавна режисьорът Боян Дановски бе удостоен с Димитровска награда за постановката на „Дървеница“. Това не означава, разбира се, че представлението няма своите слабости. Но когато те се търсят не по методите на критиката, а на статистиката, тогава може да се случи и „безпристрастните“ цифри да се пошегуват...

И. Б.